

«БЕКІТЕМІН»

Мұнайлы ауданы бойынша білім бөлімінің
«№8 «Алтын сақа» бөбекжайы» жедел
басқару құқығындағы мемлекеттік коммуналдық
қазыналық кәсіпорнының директоры
М. У. Титанова
«05» 08 2025ж

2025 - 2026 оқу жылына «Тіл туралы» заңының орындалысы туралы
жылдық жұмыс жоспары

№	Шара мазмұны	Мерзімі	Жұмыс түрі	Жауапты
1	Бөбекжайдағы барлық құжаттар, қабырғадағы стендтер, топта және қабылдау бөлмелерінде іс жүргізу мемлекеттік тілде жазылуын қадағалау	Үнемі	Топтарда, дәліздерде жасақтау. Тексеру	Директор Әдіскер
2	«Тіл – татулықтың тірегі»	04.09.2025ж	Мерекелік шара	Ән – саз жетекшісі Юсупова Айгерім
3	«Тіл мәртебесі – ел мәртебесі» тақырыбында топтар арасында бұрыш жасақтау сайысын ұйымдастыру (кітап бұрышына қосымша)	30.09. 2025ж	Сайыс	Директор, әдіскер, топ тәрбиешілері
4	«Ана тілі – асыл қазына»	22.10.2025ж	Мәнерлеп оқу (ересек, мад топтар)	Әдіскер, тәрбиешілер
5	«Өзге тілдің бәрін біл, өз тіліңді құрметте»	28.11.2025ж	БАҚ мақала жариялау	Элубаева Б.
6	«Ұрпақ болашағы – тілде»	16.01.2026ж	Кітапханаға саяхат (қызметкерлермен)	Директор Әдіскер
7	«Тілім өлшеусіз қазына, өрісі кең әлем»	13.02.2026ж	Бөбекжай қызметкерлері арасында интеллектуалды ойын	Әдіскер Ыбрай Н. Отимова. Г
8	«Ана тілім – бал тілім»	24.04.2026	Ертегі сахналау (ортаңғы, ересек топтар)	Тәрбиешілер
9	Педагогикалық кеңесте қорытындылау	мамыр	кеңес	Директор Әдіскер

Жауапты: Отимова Г. М

Бекітемін

№8 «Алтын сақа» бөбекжайы

МҚКК-ның директоры

Титанова М.У

Тақырыбы: “Тіл – татулықтың тірегі”

Дайындағандар:

Ән-саз жетекшісі: Юсупова Айгерім

2025-2026ж

“Тіл – татулықтың тірегі”

Мақсаты:

Балаларға ана тілін сүйеге, құрметтеуге баулу
Қазақстанда тұратын ұлттардың тілдері мен мәдениетіне деген сыйластықты қалыптастыру

Достық, ынтымақтастық, көпұлттылық туралы түсініктерін кеңейту

Безендіру:

Қазақстан туы, әртүрлі ұлттардың ұлттық киімдерін киген қуыршақтар
“Тіл – халық қазынасы”, “Тіл бірлігі – ел бірлігі”, “Мемлекеттік тіл – менің тілім” деген жазулар

Артқы фонда: “Тілдер мерекесі құтты болсын!” баннері

Жүргізуші сөзі:

Армысыздар, құрметті ата-аналар мен бүлдіршіндер!
Бүгінгі “Тілдер мерекесіне” арналған ертеңгілігімізге қош келдіңіздер!
Тіл – әр халықтың жаны, жүрегі. Біз тілімізді қадірлеп, достығымызды нығайтуымыз керек.

Ендеше, мерекелік кешімізді бастайық!

Ән: «Ана тілім»

Балалар бірігіп орындайды

Тақпақтар:

1-бала:

Ана тілім – елдігім,
Ана тілім – ерлігім.
Тілді сүйген әрқашан
Биік болар теңдігім!

2-бала:

Қазақ тілі – өз тілім, анам тілі,
Бабам тілі – сонау көне заман тілі.
Қазақ тілі – дара тіл, дана тіл,
Ұрпағына аманат еткен бабам тілі.

3-бала (орыс ұлтынан):

Я казахский понимаю,
Я на нём уже читаю.
Скоро буду говорить –
Это важно, надо жить!

Ұлттық киім шеруі

Әр ұлттың киімін киген балалар амандасып шығады:

- Қазақ: “Сәлеметсіздер ме!”
- Орыс: “Здравствуйте!”
- Ұйғыр: “Яхшиму силәр!”
- Кәріс: “Аннён хасеё!”
- Өзбек: “Ассалому алейкум!”

Жүргізуші әр ұлттың мәдениетін айтып өтеді.

Би: “Достық биі”

Балалар әртүрлі ұлттың биін билейді, соңында бірге «Қара жорға» билейді.

Көрініс: “Тіл мен достық”

Сахнада тілдер рөлін ойнайтын балалар шығады. Әр бала өз тілін мақтайды.

Соңында қазақ тілі ортаға шығып бәрін достыққа шақырады.

Қазақ тілі:

– Біз бәріміз – бір үйдің баласымыз.

Тілдер түрлі болса да, жүрек бір.

Қазақстан – ортақ үйіміз!

Достығымыз мәңгі жасасын!

Балалар шеңбер жасап тұрады, достықты бейнелейді.

Ән: “Достық әні”

Барлық балалар хормен орындайды.

Қорытынды:

Жүргізуші:

– Балалар, тіл – қазына.

Тіл – елдің жаны.

Біз тілімізді құрметтейік,

Басқа ұлттарға да құрметпен қарайық.

Тілдер мерекесі құтты болсын!

Соңы:

•Балаларға мақтау қағаздары, тәттілер таратылады
Фотосессия ұйымдастырылады

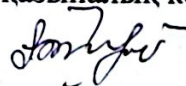
«БЕКІТЕМІН»

Мұнайлы ауданы бойынша білім бөлімінің

«№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы» жедел

басқару құқығындағы мемлекеттік коммуналдық

қазыналық кәсіпорнының директоры

М.У. Титанова

2025 ж.

«Тіл туралы» заңының аясында жобасы

«Ана тілі – асыл қазына»

атты балабақшаішілік мәнерлеп оқу байқауы

Әдіскер: Н. К. Ыбрай

Тәрбиеші: Г. М. Отимова

Күні: 24. 04. 2025ж

2025 – 2026 оқу жылы

«Ана тілі – асыл қазына»

Мақсаты: Отанымызды сүйуге, еліміздің рәміздерін қастерлеуге баули отырып, туған жеріне деген сүйіспеншіліні ояту. Елін, жерін, тілін, тарихын құрметтейтін жаны таза, адамгершілігі мол азаматты қалыптастыру, патриоттық тәрбие беру. Балалардың коммуникативті тіл құзыреттілігін арттыру, тілге деген құрмет көрсету мен бірге балалардың бойында патриоттық сезім қалыптастыру.

*Мерекеге сай безендірілген залға балалар қолдарында ту ұстап кіреді.
«Алға қазақстан» атты ән ырғағына байланысты қимылдарын орындайды.*

Жүргізуші: - Құрметті қонақтар, кішкентай бүлдіршіндер және бөбекжай ұжымы! Баршаңызды 25 қазан Республика күні Ұлттық мерекесімен шын жүректен құттықтаймын! Баршаңызға отбасылық бақыт, дендеріңізге саулық, еңбектеріңізге жеміс, мерекелік шат көңіл тілейміз.

Ақжайық, Алтай арасы
Қазақтың шалқар даласы
Республикама қарашы!
Жерімнің дәні маржандай
Қырманы асқар таулардай
Республикама қарашы!
Шолсаң да биік аспаннан
Қарқырар кені тастардан
Республикама қарашы!
Шырқаған сайын тірегі
Республикама қарашы!

Қазақстан Республикамызда 120-дан аса ұлт өкілдері тұратын осынау қасиетті мекенде, асқақтаған өлкеде, кеңшілігі керемет дархан дастархандай далада, егіні теңіздей толқыған, төрт түлігі өрбіген, өндірісі өркендеген мекенде өмір сүруші әрбір адам өз Отанын жанындай сүйіп, оның көк байрағын көкке көтеруді мақтаныш тұтады. Ия Президентіміз Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев «Республика күні» елдің мемлекет құру жолындағы тарихи қадамының символы болуы керек екенін атап айтты.

Бақыт бірлік күн талабы,
Тоқтамайды дүбір әні.
Мәңгі бақи шырқалады,
Республика Гимні!

ҚР. Гимні орындалады.

Балалар Гимнді орындап болғаннан кейін отырады.

Жүргізуші: Бүгінгі біздің «Мәнерлеп оқу байқауы -2012» сайысына қош келдіңіздер!»

Құлақтан кіріп бойды алар,

Әсем әнмен тәтті күй

Көңілге түрлі ой салар,

Әнді сүйсең менше сүй»-деп Абай атамыз жырлағандай

Сайысымыздың алғашқы шымылдығын ересек «**Қарлығаш**» тобының тәрбиеленушілері Дауылбай Айкөркемді, Орунбасар Аягөз, Ақбота Айлин ортаға шақырамыз.

Ересек «**Аққу**» тобынан: Ақжігіт Нұрай, Мұңал Айдын, Жұмабек Нұрайлым.

Мектепалды даярлық «**Балдырған**» тобынан: Әбдікәрім Әбубәкір, Кайдаулов Ақназар, Муса Айсұлтан, Жұмамұрат Әділхан.

Мектепалды даярлық «**Қызғалдақ**» тобынан: Парахат Қазына, Оңғарбай Айзере, Жамбул Санжар.

Жүргізуші: :- Қасиетті Қазақстан мекенім,

Ақиқаттың алтын бесігі екенсің.

Елім, жерім, Отаным – бақ - дәулетім,

Болашағым, өнер - білім, өркенім.

- Балалардың орындауында "Туған елім - Қазақстан" әні шырқалады.

Ән: «Туған елім Қазақстан!»

I. Қарт Алатау, бұлтты құшқан, Көгінде ту зулап ұшқан. Менің жерім, туған Елім, Күн сәулелі – Қазақстан! 2рет.	II. Жерін самал, ескен майда, Толқындаған егін жайда. Далам менің, анам менің, Туған елім – Қазақстан! 2рет.
III. Күн елісің, гүлімдеген, Гүл елісің, гүлі берен, Мейірімді ізгі жанды, Туған жерім – Қазақстан! 2рет.	

Бүгінгі «Ана тілі – асыл қазына» мәнерлеп оқу байқауын қорытындылауға балабақшамыздың әдіскерін Ыбрай Нұрзада Көмекқызын марапаттау үшін ортаға шақырамыз.

МАҚАЛА ЖАРИЯЛАУ

Өзге тілдің бәрін біл, өз тіліңді құрметте

От admin / 25 ноября, 2025 / Балабақша

Элубаева Базаргүл Үсеновна
«№8 «Алтын сақа» бөбекжайы» МКҚК
Педагог – модератор, тәрбиеші

Тіл – халықтың жаны, ұлттың тұтаст миңығын сақтайтын ең басты құндылықтардың бірі. Сондықтан да жас ұрпақтың бойына тілге деген құрметті балабақша қабырғасынан бастап сіңіру – бүгінгі күннің маңызды міндеті. Бала қандай тәрбиені балабақшада алса, болашақта соны алып жүреді. Сондықтан балабақшадағы тәрбие мен білім беру үдерісінде мемлекеттік тілді құрметтеу мен дамыту – ең өзекті бағыттардың бірі.

“Тіл туралы” заңның талаптарын орындау – тек ресми құжаттарды қазақ тілінде жүргізумен шектелмейді, ол ең алдымен балалардың тілдік ортасын қалыптастыру, күнделікті қарым-қатынаста мемлекеттік тілді қолдану арқылы жүзеге асады.

Балабақшада тәрбиешілер мен қызметкерлер қазақ тілінде сөйлеп, балаларға үлгі көрсетеді. Күн тәртібіндегі барлық оқу іс-әрекеттері, ойындар,

bilimger.kz

Балабақшада тәрбиешілер мен қызметкерлер қазақ тілінде сөйлеп, балаларға үлгі көрсетеді. Күн тәртібіндегі барлық оқу іс-әрекеттері, ойындар, таныстырылымдар, іс-шаралар мемлекеттік тілде өтеді. Бұл – сәбилердің тілін дамытуға, сөздік қорын молайтуға, қазақтың ұлттық дүниетанымын танып-білуге үлкен мүмкіндік береді. Сонымен қатар, балабақшаларда өзге тілді де үйрену мүмкіндігі қарастырылған. Бірақ басты талап – әр бала алдымен өз ана тілін еркін меңгеруі. “Өзге тілдің бәрін біл, өз тіліңді құрметте” қағидаты дәл осы жерде өз мәнін табады. Ана тілін құрметтеген бала ғана өзге тілді қызығушылықпен үйренеді.

Барлық құжаттар, ақпараттық бұрыштар, ата-анамен байланыс – мемлекеттік тілде. Отбасы мен балабақша бір бағытта жұмыс істегенде ғана нәтиже жоғары болатыны анық.

Қорытындылай келе, “Тіл туралы” заңның орындалуы – ұлттық болмысты сақтаудың жолы. Балабақшадағы тілдік тәрбие – келешек ұрпақтың санасына тілге деген сүйіспеншілікті сіңіреді. Балалардың сөздік қорын байытуға арналған әдебиеттер оқу, ертегілер тыңдату, әңгіме құрастыру, ұлттық ойындар, мерекелік іс-шаралар кеңінен қолданылады. “Тіл мерекесі”, “Ана тілі – ардағым” сияқты апталықтар да маңызды рөл атқарады.

Басқа мақалалар

Ойын арқылы тіл дамыту креативті тәсілдер

Балабақша

Тулепбергенова Айдана Рымтаевна Тәрбиеші
АннотацияМақалада мектепке дейінгі ұйымдарда ойын арқылы балалардың тілін дамытуға арналған креативті тәсілдер ғылыми-әдістемелік тұрғыдан

BILIMGER.KZ

СЕРТИФИКАТ

МАҚАЛА ЖАРИЯЛАУ ТУРАЛЫ

Элубаева Базаргүл Үсеновна

Бұл сертификат автордың **Bilimger.kz** республикалық білім порталында мақала жариялап, заманауи технологияларды пайдалану арқылы Қазақстан аумағында өз тәжірибесімен бөліскенін растайды және ғылыми-зерттеу мәдениетін дамытуға, білім мен цифровизация бағытындағы ізденістерді қолдауға үлес қосады.

Тақырыбы:

Өзге тілдің бәрін біл, өз тіліңді құрметте

Директор:
Н.Ә.Жайлауов

Тіркеу нөмірі:
№ 011659
25.11.2025

BILIMGER.KZ Республикалық білім порталы
Қазақстан Республикасы Мәдениет және Ақпарат министрлігіне тіркелген.
Күәлік нөмірі: KZ45VPY00102718

«БЕКІТЕМІН»

Мұнайлы ауданы бойынша білім бөлімінің
«№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы» жедел
басқару құқығындағы мемлекеттік коммуналдық
қазыналық кәсіпорнының директоры

М.У. Титанова

2026 ж.

Ересек «БОТАҚАН» тобымен бірге

«Қабиболла Сыдиықов» атындағы

Маңғыстау облыстық әмбебап кітапханасына саяхат

Тақырыбы: «Ұрпақ болашағы – тілде»

Жауапты: Отимова Г.

Мұнайлы ауданы

2026 жылдың 4-ші ақпанында балабақша басшысы Т. М. Усеновна бастаған, жол патрульдік полициясым ересек «Ботақан» тобының балаларымен «Қабиболла Сыдиықов» атындағы Маңғыстау облыстық әмбебап кітапханасына саяхат жасадық.

Мақсаты:

Балаларды кітапханамен таныстыру, кітапқа деген қызығушылығын арттыру және оқуға деген сүйіспеншілік сезімін қалыптастыруға баулу. Балалардың кітапты ұқыпты ұстау, кітапхананы пайдалану ережелері туралы түсініктерін қалыптастыру, сөздік қорын молайтып, танымдық

қабілеттерін дамыту. Кітапхана өмірімен таныстыру, білімнің кілті кітап арқылы берілетінін ұғындыру; бүлдіршіндердің кітапқа деген қызығушылығын арттыру; кітапты сүйеге, оны күтіп, таза ұстауға тәрбиелеу.

Кітап әлемінің табалдырығын аттаған-ақ бізді кітапханашы Күланда апай құшақ жая қарсы алып, кітапхананы аралатты. Балалар кітапханашы апайдан еліміздің тарихы туралы, ұлы тұлғалары және балаларға арналған әдебиеттер туралы әңгімелерін қызығушылықпен тыңдады. Балақайлар өздерін қызықтырған сұрақтарға тағылымды жауаптар алды. Кітапханашы балаларға келушілердің тіркелу орнын, кітапханаға оқырман құжатын көрсетіп қана өтуге болатынын ұғындырды. Олар кітапхананың оқу залдарында өздерін қалай ұстау керектігін, кітапты қалай пайдалану керек екенін білді.

Күланда апай балаларға кітапқа деген құштарлығын оята білді. Адамға рухани байлық беретін кітап екенін балалар түсінді. Сонымен қатар Күланда апай өзі дайындаған «Балаларға базарлық» атты ертегілер жинағымен таныстырды. Балаларға кітапхана өте қатты ұнады және кітапханашы апайдың көрсетіп, оқыған кітаптары қатты қызықты болды.

Кітап - білім бұлағы,
Білім - өнер шырағы.

«БЕКІТЕМІН»

Мұнайлы ауданы бойынша білім бөлімінің

«№ 8 «Алтын сақа» бөбекжайы» жедел

басқару құқығындағы мемлекеттік коммуналдық

қазыналық кәсіпорнының директоры

М.У. Титанова

2026 ж.

Бөбекжай қызметкерлері арасында

 Интеллектуалды ойын

«Тілім өлшеусіз қазына, өрісі кең әлем»

Жүргізуші: Отимова Г.

Күні: 13. 02. 2026ж

Мұнайлы ауданы

1. Ойынның мақсаты

- Командалардың логикалық ойлауын, жылдам реакциясын және шығармашылық қабілетін дамыту.
- Балабақша тәрбиешілері мен педагогтер арасында қызықты командалық ойын өткізу.

2. Қатысушылар

- 2 команда, әр командада 4 адам.
- Қажет болса, әр командадан 1 лидер (2 тур – қимылмен көрсету).

3. Жабдықтар

- Карточкалар (сөздер үшін)
- Қалам, қағаз (3 және 4 тур үшін)
- Постер немесе ксеро қағаз (3 және 4 тур үшін)

◆ 1-тур: «Ақыл жарысы» – Блиц сұрақтар мен жауаптар

1. Бір күнде қанша сағат бар? – 24
2. Төртбұрыштың қанша бұрышы бар? – 4
3. Құс ұшады, балық жүзеді, адам...? – жүреді
4. Қыста қар жауады, жазда не болады? – жаз
5. Қай жануардың ұзын мойны бар? – жираф
6. Ай көрінеді? – Түнде, аспанда
7. Қар қандай мезгілде жауады? – қыс
8. Құс неге ұшады? – қанаттары бар болғандықтан
9. Күн шыққанда не болады? – таңертең жарық болады
10. Ит пен мысық не істейді? – ит үреді, мысық мияулайды
11. Алма ағашта өседі ме, жерде ме? – ағашта
12. Қайсысы биікте: тау ма, өзен бе? – тау
13. Бір - біріне жақын тұратын екі адам адам қалай аталады? – көршілер
14. Алма мен бананды қосса не болады? – жеміс
15. 18 ден 13 ті алып тастағанда неше болады? – 5

2 -тур: «Сөзсіз түсіндіру»

- Лидер карточкадағы сөзді қимылмен көрсетеді, қалғандары жауап береді.

- Әр командаға 10 сөз:

Команда 1: Көгершін, Балмұздақ, Самокат, Қар, Дос, Аю, Алма, Кітап, Ит, Қарындаш

Команда 2: Шатыр, Құмырсқа, Самолет, Қоян, Жұлдыз, Велосипед, Піл, Балық, Қалам, Сақина

3-тур: «Кім? Не? Қайда?» (Логикалық сұрақтар)

Команда 1

① Негізгі сұрақ:

«Бөлмеде 3 түрлі ойыншық бар: қуыршақ үстелде, доп сөренің үстінде емес, машинка еденде емес. Қайсысы еденде тұр?»

Жауап: Доп

② Қосымша сұрақ:

«4 кереует бар, әр кереуетте бір жастық бар. Бала 3 жастықты көрді. Қалай болуы мүмкін?»

Жауап: Бала бір кереуеттің үстінде отыр

Команда 2

① Негізгі сұрақ:

«Балабақшада 5 бала бар: Аня, Бек, Сая, Дина және Ерасыл. Аня жоғарыда, Бек доппен еденде, Сая сурет салып отыр, Дина кітап оқып отыр. Ерасыл не істеп отыр?»

Жауап: Бос

② Қосымша сұрақ:

«Баладан таңертең 2 алма, түсте 3 алма жеді. Досы 2 алма берді. Бала қанша алма жеді?»

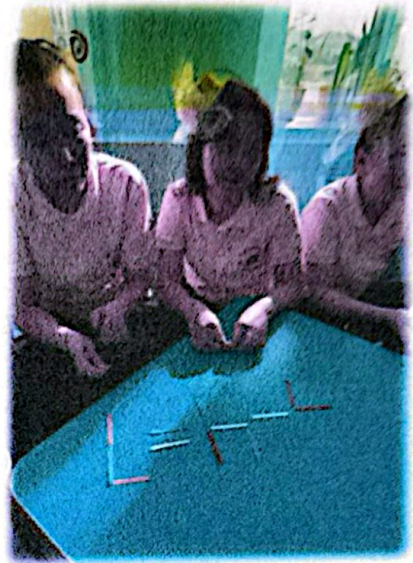
Жауап: 5 алма

4-тур: «Әріппен ән»

- Берілген әріптен басталатын ән немесе сөз айту.
- Уақыт: 1–2 минут / команда

5-тур: «СуЛиФа жүзім» (Қимылды ойын)

2 команда СуЛиФа жасау арқылы, бір – бірін жеңуге тырысады. Әр жеңген ұпай, бір жүзіммен желінеді. Кімде жүзім таусылады, сол жеңімпаз команда.

Тексерілді

№8 «Алтын сақа» бөбекжайы»

Жедел басқару құқығындағы

МКҚК әдіскері:

 Қ.Д.Базарбаева

-----2026ж

«Ана тілім –бал тілім»

Ересек топтар арасында ертегі сахналау

«Қабиболла Сыдиықов атындағы

Маңғыстау областық әмбебап кітапханасында

«Ұсқынсыз үйрек» ертегісі

Тәрбиешілер:

Г.Отимова

А.С.Тораева

Автор: Бір көлдің жағасында ескі үй болды. Үйдің айналасын қалың ши басқан.

Сол шидің арасында бір үйрек көптен бері жұмыртқа басып, отырды. Бір күні балапандар бірінен соң бірі жұмыртқаны жарып шыға бастады.

-Пи,пи,пи, қандай кең жер!- деп ,тар жерден шыққан балапандар айналасына айналып жүгіре жөнелді.

-Сендер әлі көп нәрсені көрген жоқсындар деген анасы,- өзім де осы маңайдан басқа еш жерді көрмеген екем-ау –деп ойлады.

Жұмыртқаның қаншасы жарылып, қаншасы жарылмағанын білмек болған боп, аяғын көтеріп қарап еді, бір үлкен жұмыртқа қалған екен. Үйрек амалсыз жұмыртқаның үстіне қайта отыра кетті. Осы кезде бір кәрі үйрек жанына келіп:

-Бұл күрке тауықтың жұмыртқасы болуы мүмкін. Оны таста да, өз балапандарыңа еге бол,-ақыл берді.

-Осынша уақыт бастым ғой, сәл шыдайын деді,-үйрек.

Өзің біл ендеше деп ,кәрі үйрек кетіп қалды. Сол сәтте үлкен жұмыртқа жарылып балапанның шикылдаған үні естілді. Кәрі үйрек балапанға әрі-бері қарап:

-Қандай келбетсіз өзі,расында да күрке тауықтың балапаны болды ғой, басқа балаандарға еш ұқсамайды,-деп ойлады.

Түк түсінсем бұйырмасын, мына келбетсіз балапан шынында да менікі болғаны ма?-деп ойлады үйрек Ана да соңғы туған балапанына қарап. Сұр балапан шынында да келбетсіз еді.

Бауырлары да онымен ойнағысы келмеді. Келбетсіз балапан қатты қамығып,өзін жалғыз сезінді. Анасы оны жұбатбақ болып:

Кішкентайым ау, сен неліктен мұндай болдың екен, қалайша басқаларға ұқсамайсың?

Келесі күні ауа –райы сондай тамаша болды. Үйрек балапандарын көлге ертіп әкеліп,жүзуді сүңгуді үйретті.

-Қане маған қарай жүз- деді ол келбетсіз балапанға мейірлене қарап.

Құс ауласына келгенде , бір үйрек ұсқынсыз балапанды мойынынан тұмсығымен тістеп алды.-Мұның не?Ол саған ештеңе істеген жоққой!-деп анасы шырпыр болды.

-Ол келбетсіз,әрі қопал!-деді қатыгез үйрек.

Басқа балапандарының бәрі өте сүйкімді. Ал мына балапаның маған ұнамайды.

Аулада келбетсіз балапанды құстар біресе әрі итеріп, біресе бері итеріп жол бермей, енді бірі қорқытып, күн көрсетпей болды. Әсіресе бір қораз байғұс балапанды олай өтседе,былай өтседе шоқып, маза бермеді. Бұл қорлыққа төзе алмаған ауладан қашып кетті. Айналаға сын қараса , жабайы үйректер мекендейтін сазға келіпті. Екі күннен

кейін, үшінші күні оның жанына жаңа ұшуды енді ғана үйреніп жүрген екі жабайы балапан үйрек ұшып келді.

-Бізбен де дос болшы, өзің бір күлкілі екенсің-деді олар. Арадан біраз уақыт өтті. Келбетсіз балапан жалғыздықтан жалығып, жазық даламен тоқтаусыз жүгіріп отырды. Алдынан кездескен ескі үйдің тесігінен кіріп, құлай кетті. Бұл жерде әжейдің бағып жүрген тауықтарының арасына түсті. Тауықтар да тынышына қоймады. Үйден шығып өзенге қарай жөнелген балапан жүзіп, сүңгіп, әбден мауқын басты.

Жаз өтті, күз келді. Жел тұрып, жапырақтар сарғайып т.се бастады. Байғұс балапан суықтан тоғайын деді. Бірден орман жақтан мойны ұзын, аппақ қардай әдемі құстар ұшып шықты. Бұл жылы жаққа бет алған аққулар еді. Келбетсіз балапан сондарынан ергісі келіп, қанаттарын жайып, бір түрлі дыбыс шығарды. Бірақ қанша талпынса да ұша алмай, суға құлады. Көп ұзамай борандатып қыс та келді. Балапан жүзіп жүрген көл, бірте бірте мұзға айналды. Жүзе берсем, мұз қатпайтын шы, ар деп- ойлаған балапан жүзуін тоқтатпады. Осылайша талай қорлықпен азапты өткерген балапан қыстан аман шықты. Күн жылып, қар еріп, көктем келді. Көлге неше түрлі құстар ұшып келе бастайды. Қыстай қамыс арасын паналаған келбетсіз балапан да қанатын жайып жіберіп, көлге ұшып шығады.

Кенеттен ол көл бетінде жүзіп жүрген аппақ әдемі құстарды көреді. Бұл өткен күзде сондарынан еріп ұшып кеткісі келген аққулар еді. Бірақ өзінің келбетсіз түрі есіне түсіп, «тұмсықтарымен шоқып, өлтіріп таста» деп мұнайды.

«Өзге құстардан қорлық көрген ше әдемі құстардың қолынан өлейін» деген шешімге келген ол аққулардың қасына ұшып барады.

«Не болар екен?» деп үрейленген «үректің» басы салбырап кетеді. Сол кезде ол өзінің судағы бейнесін көреді. Бұл да сұлу аққулардан айнымай қалыпты. Тіпті де келбетсіз емес, керісінше, сондай әдемі, аппақ екен. Өзіне қайта қайта қарап, қатты қуанған ол, осы уақытқа дейін көрген қорлықтарын ұмытып кетеді. Ал өзге аққулар қасына келіп, оны тұмсықтарымен айналай бастайды.

Жағада жүрген балалар бұларға қызыға қарайды.

-Қарандаршы, аққуларға әне тағы бір әдемі аққу жаңадан қосылыпты- деп айқайлайды бір бала.

-Ия! Жаңадан бір аққу келіпті,- деп шуылдасады өзге балалар.

Мына аққу бәрінен де әдемі екен дейді үлкендер. Олар аққуларға нан шашып, иілтінат көрсетеді. Барлық аққулар жаңа келген аққуға бастары неді. Ал, «келбетсіз үйрек балапаны» атанып келген құс ұялғандай, қанатымен бетін бүркеді.

Бақыттан жүзі бал бұл жанған аққу қанатын жайып жіберіп:

-Мен келбетсіз балапан кезімде осындай бақытқа кенелерімді білсем ғой!- деп қуана дауыстайды.

Кейіпкерлер:

-Ертегіші: Тораева Ақмарал

-Ана үйрек: Парахат Айару

-Үйрек балапандары: Егізбай Мөлдір, Ақбота Айлин, Азанғали Ақдидар

-Ұсқынсыз үйрек: Дауылбай Айкөркем

-Әтеш: Орынбасар Аякөз

-Аққулар: Нұрбибі, Айкөркем, Амина